

در راستای سیاست بازآفرینی شهری و ارتقای شاخص‌های زیست‌پذیری و کیفیت زندگی شهری، توجه به موضوع منظر که بخش قابل توجهی از این کیفیت را در بر می‌گیرد در دستور کار و برنامه‌ها و اقدامات وزارت راه و شهرسازی قرار گرفته است. این موضوع در شرکت عمران و بهسازی شهری به سبب مسئولیت‌های مشخص این شرکت در زمینه ارتقا کیفیت زندگی شهری در محدوده‌ها و محلات هدف بازآفرینی شهری از تنوع و گوناگونی خاصی برخوردار خواهد بود. توجه به موضوع منظر در هر یک از گونه‌های این محدوده‌ها شامل بافت تاریخی، بافت‌های میانی و ناکارآمد شهری، بافت‌های روستایی محصور در توسعه‌های شهری و نهایتاً سکونتگاه‌های غیررسمی ویژگی‌های خاص خود را چه به صورت تهدید و چه در قالب فرصت در بر خواهد داشت.

منظر شهری همانگونه که می‌تواند در محدوده‌های تاریخی شهرهای ما روایتگر هویت، تاریخ و ارزش‌های فرهنگی، کالبدی و اجتماعی نهفته در دل شهر باشد، قادر است در بسیاری از محدوده‌های ناکارآمد و سکونتگاه‌های غیررسمی نمایانگر فقر شهری، فقر هویتی و نبود تاب‌آوری باشد. از این رو ضروری به نظر می‌رسد که در برنامه‌ها و اقدامات بازآفرینی شهری همواره بخشی از توجه معطوف به شناسایی مسایل و یا فرصت‌های منظر شهری و برنامه‌ریزی در راستای کیفیت بخشی به آن باشد.

در همین راستا، برگزاری دومین همایش معماری منظر در اردیبهشت ماه ۱۳۹۵ در دانشگاه شهید بهشتی تهران و همکاری شرکت عمران و بهسازی در برگزاری این رویداد فرصتی را برای این شرکت فراهم ساخت تا با تمرکز بیشتر نقطه نظرات و آرای صاحب نظران در این حوزه را مورد توجه و بهره‌برداری قرار دهد و در این مسیر، شماره‌ای از نشریه تخصصی هفت شهر به ویژه نامه معماری منظر اختصاص یافت. تهیه و چاپ این ویژه‌نامه اگرچه در گام نخست به سبب اهتمام این نهاد تخصصی برای گسترش تعامل و همکاری با مراکز علمی و به ویژه دانشگاه‌ها صورت گرفته است لکن در گامی فراتر تلاشی است برای ترویج و انعکاس دستاوردهای علمی - پژوهشی ارایه شده در این رویداد که در ارتباط با اهداف مشترک سیاست‌های بازآفرینی شهری موضوع معماری منظر را مد نظر قرار می‌دهند.

اختصاص این نشریه به ارایه تعدادی از مقالات برگزیده در همایش مذکور همچنین این فرصت را فراهم ساخت تا ضمن بهره‌گیری از نظارت علمی و همکاری استاد محترم جناب آقای دکتر فرزین فردانش موضوع معماری منظر از جوانب دیگری نیز مورد شناسایی قرار گیرد که در بخش‌های پایانی نشریه به آن پرداخته شده است. تمرکز بر موضوع معماری منظر در این شماره از نشریه هفت شهر اقدامی است برای تأکید بر اهمیت اتخاذ رویکردی همه‌جانبه، فرایند مینا و شهرنگر که ظرفیت‌ها و مولفه‌های شهری را در ارتباطی بهم تنیده و مرتبط مد نظر قرار می‌دهد.

همچنین با توجه به طرح موضوع منظر راه در وزارت راه و شهرسازی، از فرصت پیش آمده در این ویژه‌نامه استفاده شد تا گزارشی از مجموعه بحث‌های انجام شده در زمینه منظر راه ارائه شود. در پایان سال ۱۳۹۵ یک دوره از سلسله نشست‌های تخصصی شرکت عمران و بهسازی به معماری راه اختصاص داده شد که در آن منظر راه از جنبه‌های مختلف مورد بحث قرار گرفت که در گزارش ذکر شده به آن پرداخته می‌شود.

همانگونه که مطالب در پیش رو و مقدمه سردبیر ویژه به آن می‌پردازند، معماری منظر از جمله دانش‌هایی است که هنوز در کشور ما نقش و جایگاه اصلی آن به شایستگی مشخص نشده است. لذا پرداختن به مفهوم معماری منظر در حوزه‌های موضوعی مختلف و از جوانب گوناگون به شناختن نقش و اثربخشی آن در فرایند ارتقاء کیفیت